

رئیس محترم دانشگاه/ دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ...

موضوع: قانون حمایت خانواده

باسلام و احترام

در راستای اجرایی سازی ماده ۲۳ قانون حمایت خانواده مصوب سال ۱۳۹۱ مجلس شورای اسلامی و وظایفی که به موجب آن به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی محول گردیده است، بدینوسیله متن ماده یادشده و نیز دستورالعمل اجرایی آن برای استحضار و اقدام مقتضی ارسال می گردد.

ماده ۲۳ قانون حمایت خانواده

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است ظرف یک ماه از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون بیماری‌هایی را که باید طرفین پیش از ازدواج علیه آنها واکسینه شوند و نیز بیماری‌های واگیردار و خطرناک برای زوجین و فرزندان ناشی از ازدواج را معین و اعلام کند. دفاتر رسمی ازدواج باید پیش از ثبت نکاح گواهی صادرشده از سوی پزشکان و مراکز مورد تأیید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی دال بر عدم اعتیاد به مواد مخدر و عدم ابتلاء به بیماری‌های موضوع این ماده و یا واکسینه شدن طرفین نسبت به بیماری‌های مذکور را از آنان مطالبه و بایگانی کنند.

تبصره - چنانچه گواهی صادرشده بر وجود اعتیاد و یا بیماری دلالت کند، ثبت نکاح در صورت اطلاع طرفین بلامانع است. در مورد بیماری‌های مسری و خطرناک که نام آنها به وسیله وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تعیین و اعلام می شود، طرفین جهت مراقبت و نظارت به مراکز تعیین شده معرفی می شوند. در مواردی که بیماری خطرناک زوجین به تشخیص وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی منجر به خسارت به جنین باشد، مراقبت و نظارت باید شامل منع تولید نسل نیز باشد.

۱. بیماری‌هایی که باید طرفین پیش از ازدواج علیه آن‌ها واکسینه شوند:

دریافت تاییدیه واکسیناسیون دوگانه بزرگسال (دیفتی و کزاز) برای زوج و زوجه الزامی است. بنابراین در صورت:

الف - ارایه هرگونه مستند دال بر تکمیل واکسیناسیون بر مبنای آخرین برنامه و راهنمای کشوری ایمن سازی علیه دیفتی و کزاز برای هر کدام از زوج و زوجه، نیاز به دریافت واکسن مجدد نخواهد بود. در این حالت تاییدیه بدون نیاز به هرگونه اقدام دیگری صادر خواهد شد.

ب - در صورت عدم ارایه مستندات بند الف برای هر کدام از زوج و زوجه، تزریق واکسن دوگانه بزرگسال (دیفتی و کزاز) برای وی الزامی خواهد بود.

ارایه این خدمت در همان مرکز بهداشتی درمانی صورت خواهد گرفت که آزمایش ها و آموزش های مربوط به ازدواج انجام می گردد.

۲. بیماری های خطرناک و واگیردار برای زوجین و فرزندان آن ها: الف) بیماری های عفونی:

- ۱) همه افراد در آستانه ازدواج باید تحت آموزش پیشگیری از HIV در آموزش ها و مشاوره های قبل از ازدواج قرار گیرند. پس از ارایه آموزش ها، در صورت تمایل خود افراد امکان انجام تست سریع HIV برای داوطلبین ازدواج فراهم باشد و در صورت Reactive بودن تست سریع HIV برای تشخیص قطعی به مرکز مشاوره بیماری های رفتاری ارجاع گردند.
- ۲) برای هر کدام از زوج و زوجه سابقه واکسیناسیون برای هیپاتیت B درخواست شود:
 - a. در صورتی که سابقه واکسیناسیون وجود داشته و یا هر دو اعلام نمایند که واکسینه شده اند، نیاز به اقدام خاصی نداشته و ازدواج بلامانع خواهد بود.
 - b. در صورتی که هر کدام (زوج و زوجه) ابتلای به هیپاتیت نوع B یا نوع C را اعلام نمایند، لازم است سوابق درمان پیگیری و به مرکز تخصصی برای تعیین تکلیف ارجاع داده شوند و پس از اخذ نظر آن مرکز گواهی ازدواج صادر شود.
 - c. در صورتی که زوج یا زوجه یا هر دو از وضعیت واکسیناسیون خود اطلاع نداشته باشند، لازم است مشاوره های لازم برای تعیین تکلیف ابتلا یا عدم ابتلای به بیماری و در صورت لزوم آزمایش های مرتبط بنا به درخواست هرکدام از زوج و زوجه پس از مشاوره صورت گیرد. پس از انجام مشاوره صدور گواهی ازدواج بلامانع است.

ب) بیماری های ژنتیک:

- ۱) همه زوجین در آستانه ازدواج باید برای هشت گروه از بیماری های ژنتیکی تالاسمی ماژور، هموفیلی، سیکل سل، دیستروفی های عضلانی، متابولیک ارثی، ناشنوایی ارثی، نابینایی ارثی و عقب ماندگی ارثی با هدف تولد فرزند سالم در زوجین ارزیابی شوند.
- ۲) در صورتی که جریان غربالگری زوجین در آستانه ازدواج هر کدام از شرایط یا ترکیبی از شرایط:
 - a) وجود نسبت فامیلی (ازدواج فرزندان عمو، عمه، خاله، دایی و یا نوه های آن ها با یکدیگر)
 - b) وجود بیماری شناخته شده ارثی در خانواده مانند تالاسمی ماژور، هموفیلی، دوشن، کم خونی داسی شکل، بیماری های متابولیک ارثی (نظیر: فنیل کتونوری، گالاکتوزمی، و ...)، ناشنوایی ارثی، نابینایی ارثی

(c) وجود حداقل دو نفر در خانواده یا فامیل که از کودکی دارای بیماری مشابه باشند،
(d) سابقه وجود و یا وجود بیماری ها و مشکلات زیر در خانواده یا اعضای فامیل هر یک از زوجین (و خود زوجین):

- وجود فردی با مشکل انعقاد خون از کودکی
- وجود فرد دچار کم خونی شدید و یا نیازمند تزریق خون مکرر از کودکی
- وجود فرد دارای ناتوانی ذهنی از دوران کودکی
- وجود فرد دارای ناتوانی حرکتی از دوران کودکی
- وجود فرد دارای اختلال بینایی از دوران کودکی
- وجود فرد دارای اختلال شنوایی از دوران کودکی

(e) وجود نگرانی برای بروز بیماری خاص در فرزندان و یا تمایل به آگاهی از روش های پیشگیری از معلولیت ها، بیماری های ژنتیکی و نحوه مشاوره ژنتیک

احراز گردد، زوج در آستانه ازدواج را برای مشاوره ژنتیک در قالب شبکه های بهداشتی درمانی و سایر بخش های مورد تایید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در چارچوب های تعیین شده در نظام سلامت ارجاع خواهند شد.

۳) خدمات تشخیص ژنتیک باید برای همه زوجینی که پس از مشاوره ژنتیک نیاز و تمایل به خدمات تشخیص ژنتیک داشته باشند، تامین گردد.

۳. عدم اعتیاد به مواد مخدر

(a) انجام آزمایش تشخیص اعتیاد به مصرف شیشه (مت آمفتامین، آمفتامین) علاوه بر آزمایش تشخیص اعتیاد به مصرف مرفین، به صورت اجباری در آزمایشگاه های تشخیص مواد مخدر و روانگردان شبکه بهداشتی لازم الاجرا می باشد.

(b) آزمایش سایر مواد مخدر و روانگردان ها شامل متادون، ترامادول، حشیش، اکستازی و بوپرونورفین به صورت اختیاری قابل انجام می باشد.

دکتر علیرضا رئیسی
معاون بهداشت

شماره ۳۰۰۵/۱۸۲۴۸
تاریخ ۱۳۹۶/۱۰/۲۰
ندارد